Súd:	Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka:	16Co/90/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu:	6614211582
Dátum vydania rozhodnutia:	23. 01. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ:	JUDr. Ivica Hanusková
ECLI:	ECLI:SK:KSBB:2020:6614211582.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Banskej Bystrici v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Ivice Hanuskovej a sudcov Mgr. Štefana Baláža a JUDr. Alexandra Mojša, v právnej veci žalobcu EOS V. L., s. r. o., so sídlom T. 5, F., K.: XX XXX XXX, právne zastúpeného Tomáš Kušnír, s. r. o., advokátskou kanceláriou so sídlom Pajštúnska 5, Bratislava proti žalovanej X. U., nar. XX. XX. XXXX, bytom N., C. K. XXXX/XX, právne zastúpenej JUDr. Andrejom Cifrom, advokátom, advokátska kancelária so sídlom Lučenec, J. Kráľa 5/A, v konaní o zaplatenie 2.889,79 € s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Lučenec č. k. 11C/144/2015-234 zo dňa 23. 10. 2018, takto

r o z h o d o l :

I. Rozsudok okresného súdu p o t v r d z u j e .

II. Žalobca je povinný nahradiť žalovanej trovy odvolacieho konania v rozsahu 100 %, o výške ktorých rozhodne po právoplatnosti tohto rozhodnutia súd prvej inštancie samostatným uznesením.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom okresný súd žalobu zamietol, nakoľko z vykonaného dokazovania po vyhodnotení všetkých dôkazov mal za to, že žaloba je nedôvodná. Okresný súd aplikujúc ustanovenia § 100 ods. 1 v spojení s § 107 ods. 1 Občianskeho zákonníka, aplikujúc § 451 Občianskeho zákonníka v spojení s § 457 Občianskeho zákonníka a § 48 tohto zákona dospel k skutkovému a právnemu záveru, že právny predchodca žalobcu od zmluvy uzavretej dňa 26. 08. 2010 medzi Z. S. Q., a. s. a žalovanou, odstúpil v zmysle § 48 Občianskeho zákonníka, nakoľko predžalobnú upomienku adresovanú žalovanej zo dňa 23. 07. 2011 posúdil ako prejav vôle právneho predchodcu žalobcu, ktorým odstúpil od zmluvy o poskytnutí bezúčelovej pôžičky č. XXXXXXX (ďalej v texte „zmluva o pôžičke“), ktorou ukončil túto zmluvu a vyzval žalovanú k okamžitej úhrade všetkých splátok jednorazovo v súlade so všeobecnými obchodnými podmienkami v celkovej sume 4.198,40 € obratom, najneskôr však do 3 dní od doručenia predmetnej upomienky. Z obsahu tohto úkonu podľa okresného súdu vyplynulo, že ide o odstúpenie od zmluvy, pretože pôvodný veriteľ vyzval žalovanú týmto úkonom k úhrade celého nesplateného úveru s príslušenstvom, čo vyplýva z posledného odstavca uvedenej výzvy. Okresný súd súčasne poukázal na právne závery rozhodnutia Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 16Co/656/2015. Doručením tejto výzvy žalovanej dňa 29. 07. 2011 tak došlo k platnému odstúpeniu od zmluvy a účastníkom zmluvy vznikla povinnosť v zmysle § 457 Občianskeho zákonníka vrátiť si navzájom plnenie, ktoré podľa uvedenej zmluvy dostali, nakoľko platným odstúpením od zmluvy dochádza k zrušeniu zmluvy priamo zo zákona od začiatku (ex tunc). Okresný súd následne dospel k právnemu záveru, že týmto dňom, t. j. 30. 07. 2011 začala plynúť dvojročná premlčacia lehota na vydanie bezdôvodného obohatenia podľa § 107 ods. 1 Občianskeho zákonníka, ktorá uplynula dňa 30. 07. 2013. Keďže pôvodný veriteľ doručil na súd žalobu dňa 21. 07. 2014, teda po uplynutí dvojročnej premlčacej lehoty, neostávalo okresnému súdu iné, ako žalobu zamietnuť.

2. O náhrade trov konania rozhodol okresný súd v súlade s § 255 ods. 1 zák. č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej v texte „CSP“) v spojení s § 262 CSP.

3. Proti tomuto rozsudku podal včas odvolanie žalobca z dôvodu, že rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Uvedené nesprávne právne posúdenie je dané tým, že okresný súd podanie zo dňa 23. 07. 2011 právne posúdil ako odstúpenie od zmluvy. Zdôraznil, že na odstúpenie od zmluvy nemali zmluvné strany oprávnenie, keďže takýto postup nevyplýva zo zákona a ani nebol medzi stranami dohodnutý. Uvedeným podaním nedošlo k odstúpeniu od zmluvy a jej zrušeniu od počiatku, ale k vyhláseniu predčasnej splatnosti všetkých splátok, ktorých splatnosť mala nastať v budúcnosti. Poznamenal, že všeobecné obchodné podmienky, ktoré tvorili súčasť uzavretej zmluvy o pôžičke ustanovenie bodu 12.2, na ktoré poukazoval okresný súd v odôvodnení odvolávajúc sa na právny názor Krajského súdu v Banskej Bystrici neobsahujú a navyše v danom prípade právny predchodca žalobcu nevypovedal zmluvu. V dôsledku uvedeného preto ani nevznikol právnemu predchodcovi nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia, ale len nárok vyplývajúci z platne uzavretej zmluvy o pôžičke. Zo strany súdu preto ide o neprípustné posúdenie vyhlásenia mimoriadnej splatnosti splátok úveru splatných do budúcna, s účinkami odstúpenia od zmluvy, čo v danom prípade nenastalo. Keďže práva a povinnosti zmluvných strán vyhlásením mimoriadnej splatnosti splátok úveru nevznikli, ale došlo len k zmene splatnosti dlhu, ktorý vznikol poskytnutím úveru, nemožno podľa neho premlčanie uplatneného nároku posudzovať titulom bezdôvodného obohatenia. Ak teda súd posúdil v danej veci nárok žalobcu ako nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia a na plynutie premlčacej doby aplikoval ust. § 107 ods. 1 Občianskeho zákonníka, vec nesprávne právne posúdil. Navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zmenil tak, že žalobe vyhovie.

4. Žalovaná v písomnom vyjadrení k odvolaniu žalobcu uviedla, že zastáva názor, že listina „predžalobná upomienka zo dňa 23. 07. 2011“ je odstúpením od zmluvy v zmysle § 48 Občianskeho zákonníka. Právny predchodca žalobcu svojim jednostranným úkonom, teda listom zo dňa 23. 07. 2011 odstúpil od zmluvy o pôžičke. V prospech odstúpenia od zmluvy hovorí aj znenie § 54 ods. 2 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého v prípade, že úkon dodávateľa je právne nejasný, potom je namieste prijať taký výklad obsahu spotrebiteľskej zmluvy, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší. Odo dňa nasledujúceho po dni doručenia listu žalovanej tak začala plynúť dvojročná subjektívna premlčacia lehota, ktorá uplynula 30. 07. 2013, a preto okresný súd rozhodol vecne správne.

5. Žalovaná vo vyjadrení k odvolaniu doplnila, že v zmysle § 582 Občianskeho zákonníka je daná možnosť výpovede zo zmluvy, a to tak, že vypovedať je možné len zmluvu uzavretú na dobu neurčitú. Taktiež § 582 ods. 1 Občianskeho zákonníka ustanovuje, že ak zo zákona alebo zo zmluvy nevyplýva spôsob jej výpovede, možno zmluvu vypovedať v lehote troch mesiacov ku koncu kalendárneho štvrťroka, čo sa v danom prípade nestalo, keďže žalobca jednostranne zmluvu ukončil a požadoval okamžité vrátenie nesplatenej časti úveru. Nárok žalobcu tak považuje za premlčaný a alternatívne konštatuje, že právny úkon žalobcu je možné považovať za úkon zosplatnenia v zmysle § 565 Občianskeho zákonníka. Aj v prípade posúdenia nároku žalobcu na základe tohto inštitútu by však jeho nárok bol premlčaný aplikujúc ustanovenie § 103 Občianskeho zákonníka. Navrhla, aby odvolací súd napadnutý rozsudok potvrdil ako vecne správny.

6. Krajský súd ako súd odvolací (§ 34 CSP) odvolanie žalobcu a napadnuté rozhodnutie súdu prvej inštancie, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo preskúmal v medziach daných § 379 a § 380 CSP a bez nariadenia pojednávania v súlade s § 385 ods. 1 CSP (á contrario) rozsudok okresného súdu podľa § 387 ods. 1 CSP ako vecne správny v celom rozsahu potvrdil.

7. Po preskúmaní veci odvolací súd konštatuje, že okresný súd vykonal dokazovanie vo veci v dostatočnom rozsahu, vykonané dôkazy správne vyhodnotil podľa § 191 ods. 1 CSP a svoje rozhodnutie aj náležite odôvodnil podľa § 220 ods. 2 CSP. Z odôvodnenia rozhodnutia okresného súdu vyplýva vzťah medzi skutkovými zisteniami a úvahami pri hodnotení dôkazov na strane jednej a právnymi závermi na strane druhej. Okresný súd sa správne v odôvodnení rozhodnutia zameral len na tie argumenty, ktoré sú z hľadiska výsledku súdneho rozhodnutia považované za rozhodujúce, pretože všeobecný súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené stranami, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia. Okresný súd stručne a jasne objasnil, skutkový ako aj právny základ rozhodnutia, ktorý postačuje pre záver o tom, že nárok žalobcu je premlčaný.

8. Úvodom odvolací súd poukazuje na zodpovednosť žalobcu za obsahové vymedzenie svojho odvolania v spojitosti s nevyhnutnosťou odvolacieho súdu rešpektovať svoju viazanosť odvolacími dôvodmi. Jediným odvolacím dôvodom žalobcu bola skutočnosť, že jeho nárok premlčaný nie je, nakoľko podanie zo dňa 23. 07. 2011 okresný súd nesprávne právne posúdil ako odstúpenie od zmluvy, na ktoré odstúpenie nemali zmluvné strany oprávnenie, keďže takýto postup nevyplýva zo zákona a ani nebol medzi stranami dohodnutý. Naopak podanie zo dňa 23. 07. 2011 malo byť právne posúdené ako vyhlásenie mimoriadnej splatnosti splátok úveru splatných do budúcna, v dôsledku ktorého vyhlásenia mimoriadnej splatnosti splátok úveru práva a povinnosti zmluvných strán nezanikli. Následne bola preto okresným súdom nesprávne aplikované plynutie premlčacej lehoty ustanovením §-u 107 ods. 1 Občianskeho zákonníka.

9. K uvedenej odvolacej námietke žalobcu odvolací súd uvádza nasledovné:

10. Z obsahu spisu nesporne vyplýva a uvedené nebolo sporné ani medzi stranami sporu, že právny predchodca žalobcu a žalovaná uzavreli dňa 26. 08. 2010 zmluvu o poskytnutý bezúčelovej pôžičky. Vzhľadom na tú skutočnosť, že žalovaná si svoje povinnosti vyplývajúce z vyššie uvedenej zmluvy neplnila, bolo jej zo strany právneho predchodcu doručené podanie, a to predžalobná upomienka zo dňa 23. 07. 2011 (č. l. 5 spisu), ktorá bola žalovanej doručená dňa 29. 07. 2011. Už v zrušujúcom uznesení Krajského súdu Banská Bystrica sp. zn. 16Co/43/2017-164 zo dňa 25. 01. 2018 bola uložená okresnému súdu povinnosť posúdiť, kedy došlo k odstúpeniu od zmluvy právnym predchodcom žalobcu, prípadne kedy došlo k vypovedaniu zmluvy, t. j. okresný súd mal posúdiť prejav vôle žalobcu vyjadrený v uvedenej predžalobnej upomienke. Krajský súd tak nedospel k právnemu záveru, ako mylne uvádza žalobca v odvolaní, že by uvedený právny úkon posúdil ako výlučne a jedine ako odstúpenie od zmluvy a odkázal na všeobecné obchodné podmienky bodu 12.2, nakoľko uvedené právne závery zo zrušujúceho uznesenia odvolacieho súdu vôbec nevyplývajú. Napriek tomu okresný súd dospel k správnemu záveru, ak konštatoval, že z uvedeného podania (predžalobnej upomienky) vyplýva vôľa právneho predchodcu žalobcu ukončiť zmluvu, ak touto upomienkou vyzval žalovanú k okamžitej úhrade všetkých splátok jednorazovo, čo vyplýva aj z posledného odstavca tejto výzvy. Uvedené ustanovenie všeobecných zmluvných podmienok v bode 12. Všeobecne znie : Skončenie zmluvy. V bode 12. je preto dojednané ukončenie zmluvy buď úplným splnením (bod 12.1), ale aj jej vypovedaním bez uvedenia dôvodu (bod 12.2), ako aj odstúpením od zmluvy, ktoré oprávnenie je dané však len klientovi, a to v bode 12.3, 12.4.. Je preto zrejmé, že v rámci všeobecných obchodných podmienok, ktoré boli riadne doručené žalovanej a ktoré predložil i žalobca ako platné všeobecné obchodné podmienky ním vydané, bolo pre ukončenie zmluvy dojednaná aj „výpoveď", a možnosť odstúpenia od zmluvy, avšak len zo strany klienta. Z obsahu predžalobnej upomienky je však jednoznačne dané, že právny predchodca mal záujem ukončiť zmluvu, teda prejavil vôľu od zmluvy odstúpiť, ktorú možnosť upravoval bod 12.2 Všeobecných obchodných podmienok pre obe strany zmluvného vzťahu, i keď pod formuláciou „výpoveď" bez toho, aby akokoľvek dojadnel výpovednú dobu a napriek tmu, že išlo o rozpor s ust §-u 582 Občianskeho zákonníka. Je preto nenáležitá a rozporuplná argumentácia žalobcu, že doručením predžalobnej upomienky zo dňa 23. 07. 2011 prejavil vôľu na vyhlásenie mimoriadnej splatnosti úveru v splátkach, a to splátok do budúcnosti, ak dojednanie o mimoriadnom vyhlásení zosplatnenia nebolo vo všeobecných obchodných podmienkach upravené, teda všeobecné obchodné podmienky nepojednávajú a nedošlo k uzavretiu dojednania o tom, kedy a za akých okolností môže žalobca ako dodávateľ vyhlásiť mimoriadnu splatnosť úveru.

11. Žalobca v konaní netvrdil, že z jeho strany došlo doručením predžalobnej upomienky dňa 23. 07. 2011 k vypovedaniu zmluvy v zmysle bodu 12.2, preto sám žalobca spochybnil jeho vyjadrenie spočívajúce v tom, že by jeho podanie zo dňa 23. 07. 2011 malo byť výzvou, resp. oznámením o vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru a naopak, že nešlo o odstúpenie od zmluvy. Vzhľadom na tieto okolnosti je teda zrejmé, že spôsob a formulácia dojednania všeobecných obchodných podmienok v bode 12.2 je nejasná a umožňujúca rôzny výklad, preto v prípade, ak takýto úkon dodávateľa je právne nejasný, je namieste prijať taký výklad obsahu spotrebiteľskej zmluvy, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší (§ 54 ods. 2 Občianskeho zákonníka).

12. Odvolanie žalovaného týmto spôsobom preto vyznieva zmätočne, naopak je len potvrdením toho, že právny predchodca žalobcu mal vôľu zmluvný vzťah ukončiť, preto prejav vôle v predžalobnej upomienke zo dňa 23.07.2011 posúdil okresný súd správne podľa obsahu tohto úkonu, a to ako odstúpenie od zmluvy v zmysle bodu 12.2 Všeobecných obchodných podmienok. Ide totiž o prejav vôle právneho

predchodcu žalobcu, ktorý prejavil vôľu zrušiť zmluvu a perfektným sa uvedené odstúpenie od zmluvy stáva až tým, že sa dostane do sféry adresáta. Doručením tejto výzvy žalovanej dňa 29. 07. 2001 tak došlo k platnému odstúpeniu od zmluvy v zmysle § 48 Občianskeho zákonníka a účastníkom vznikla povinnosť v zmysle § 457 Občianskeho zákonníka vrátiť si navzájom plnenie, čo podľa takejto zmluvy dostali, nakoľko platným odstúpením od zmluvy dochádza k jej zrušeniu priamo zo zákona, a to od začiatku.

13. Z vyššie uvedeného preto vyplýva, že okresný súd postupoval správne, ak nárok žalobcu posúdil ako nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia, a tým dôvodne aplikoval ust. § 107 Občianskeho zákonníka vzťahujúce sa na posúdenie plynutia premlčacej lehoty.

14. Odvolací súd nepristúpil ani na argumentáciu žalovanej vo vzťahu k alternatívnemu výkladu obsahu listiny predžalobnej upomienky, ako úkonu zosplatnenia v zmysle § 565 Občianskeho zákonníka, ak k uplatneniu tohto inštitútu môže pristúpiť dodávateľ len v prípade, ak bola možnosť zosplatnenia dohodnutá. Ako už odvolací súd vyššie uvádzal, dojednanie o mimoriadnom zosplatnení úveru však všeobecné obchodné podmienky neobsahujú, nie sú jej súčasťou, a preto medzi účastníkmi zmluvy o pôžičke možnosť zosplatnenia dojednaná ani nebola. Je preto irelevantné posudzovať potom premlčanie nároku v zmysle takejto právnej úvahy.

15. Keďže odvolacia námietka žalobcu neobstála, vzhľadom na argumentáciu okresného, ale i odvolacieho súdu uvedenej vyššie, odvolací súd napadnutý rozsudok potvrdil ako vecne správny, a to vrátane výroku o náhrade trov konania, nakoľko napriek tomu, že odvolaním konkrétnymi dôvodmi nebolo rozhodnutie o náhrade trov konania napadnuté, ide o výrok závislý.

16. O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd v zmysle § 396 ods. 1 CSP v spojení s § 255 ods. 1 CSP, podľa ktorého súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru úspechu vo veci. Keďže žalovaná bola v odvolacom konaní v celom rozsahu úspešná, vznikla žalobcovi povinnosť nahradiť žalovanej trovy odvolacieho konania v celom rozsahu, t. j. v rozsahu 100 %, o výške ktorých rozhodne po právoplatnosti tohto rozhodnutia súd prvej inštancie samostatným uznesením (§ 262 CSP).

17. Toto rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.
Toto rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak
a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,
a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) CSP (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 CSP nie je prípustné, ak
a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie nie je prípustné proti rozsudku, ktorým sa vyslovilo, že sa manželstvo rozvádza, že je neplatné alebo že nie je a proti uzneseniu v konaní o návrat maloletého do cudziny vo veciach neoprávneného premiestnenia alebo zadržania (§ 76 CMP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (t.j. ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je
a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).